

Werkinstructie SUA

Openbaar

Aan	Directeuren IND
cc DDMB	
Van	Hoofddirecteur IND
Nummer & Titel	WI 2019/9 Procedure herhaalde aanvragen
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
Relatie met	--
Publicatiedatum	27-06-2019
Geldig vanaf	01-07-2019
Geldig tot en met	01-07-2020
Bijlage(n)	Geen

Inleiding

Naar aanleiding van een drietal uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) van 28 juni 2018¹, is de werkwijze met betrekking tot herhaalde aanvragen aangepast.² Daarnaast is in het Regeerakkoord van kabinet Rutte III (oktober 2017) de maatregel opgenomen dat indien op basis van de stukken bij een herhaalde asielaanvraag blijkt dat deze aanvraag geen kans van slagen heeft, het gehoor achterwege blijft. Dit vereiste een wijziging van artikel 3.118b van het Vreemdelingenbesluit 2000 (hierna: Vb) welke op 1 juli 2019 in werking is getreden.

In deze werkinstructie wordt de nieuwe (aanmeld)procedure en de gewijzigde werkwijze met betrekking tot herhaalde aanvragen verder toegelicht. Daarnaast wordt in deze werkinstructie nader uitgelegd in welke gevallen kan worden afgezien van horen en hoe die procedure verloopt. Met deze werkinstructie komt informatiebericht 2019/9 te vervallen.

Gevolgen uitspraken 28 juni 2018

In de uitspraken van 28 juni 2018 heeft de Afdeling overwogen dat reeds het moment waarop een vreemdeling (schriftelijk) bij de IND middels indiening van het formulier M35-O kennis geeft een herhaald asiolverzoek in te willen dienen als asielaanvraag moet worden aangemerkt. Dit heeft tot gevolg dat ook op dat moment de beslistermijn gaat lopen, de vreemdeling vanaf dat moment recht op opvang heeft en dat moment ook bepalend is voor de ingangsdatum van de eventueel verleende verblijfsvergunning. Naar aanleiding van deze uitspraken behoefde de procedure met betrekking tot het indienen van herhaalde aanvragen herziening. Daarnaast worden vreemdelingen met dit nieuwe proces in een zo vroeg mogelijk stadium gewezen op onvolledigheden bij het indienen van hun aanvraag en worden onvolledige aanvragen voor zover niet tijdig aangevuld en compleet gemaakt buiten behandeling gesteld. Dit voorkomt verstopping van de EDT-procedure met incomplete aanvragen.

Indienen van een herhaalde (asiel)aanvraag

Uit artikel 3.108, eerste lid, Vb volgt dat een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd door de vreemdeling of zijn wettelijk

¹ ECLI:NL:RVS:2018:2098, ECLI:NL:RVS:2018:2157 en ECLI:NL:RVS:2018:2158. Zie ook AbRS 7 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2681.

² In wet- en regelgeving en in het dagelijks spraakgebruik worden verschillende termen gebruikt om de asielaanvraag ná de eerste asielaanvraag aan te duiden: 'herhaalde aanvraag', 'opvolgende aanvraag' of 'tweede of volgende aanvraag'. Om redactionele redenen is in deze werkinstructie voor de term 'herhaalde aanvraag' gekozen.

vertegenwoordiger in persoon moet worden ingediend op een aangewezen locatie. Nu als gevolg van de hiervoor genoemde uitspraken van de Afdeling van 28 juni 2018 de kennisgeving geldt als aanvraag, betekent dit dat het aanvraagformulier (model M35-O) door de vreemdeling in persoon moet worden ingediend. In paragraaf C1/2.9 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: Vc) is het aanmeldcentrum Ter Apel aangewezen als (enige) locatie waar de aanvraag kan worden ingediend.³

Na de uitspraken van de Afdeling van 28 juni 2018 heeft de IND een overgangperiode gehanteerd waarbij schriftelijke indiening van de aanvraag werd gedoogd. Echter, per 1 juli 2019 worden aanvragen die niet in persoon door de vreemdeling of zijn wettelijk vertegenwoordiger zijn ingediend aangemerkt als onvolledige aanvraag waarbij de vreemdeling in verzuim is omdat hij niet voldoet aan het wettelijk voorschrift voor het indienen van de aanvraag. De vreemdeling wordt door middel van een voornemen tot buiten behandelingstelling een termijn van één week geboden om de aanvraag (alsnog) in persoon in te dienen en het verzuim te herstellen. Ingeval de vreemdeling de aanvraag niet binnen de gegeven herstelverzuimtermijn in persoon op het aanmeldcentrum in Ter Apel indient, dient de aanvraag buiten behandeling te worden gesteld op grond van artikel 4:5, eerste lid, onder a van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).⁴ De vreemdeling kan tegen dit besluit beroep instellen bij de rechtbank.⁵

Naast het gegeven dat artikel 3.108, eerste lid, Vb dwingend voorschrijft dat een aanvraag in persoon moet worden ingediend, heeft het in persoon indienen van de aanvraag ook tot doel dat de identiteit van de vreemdeling bij indiening van de aanvraag geverifieerd kan worden, kan worden vastgesteld dat de vreemdeling in Nederland is en dat – indien nodig – vingerafdrukken kunnen worden afgenomen voor opname in Eurodac.

Indien een vreemdeling een wettelijk vertegenwoordiger heeft, dan mag de wettelijk vertegenwoordiger de aanvraag namens de vreemdeling indienen. Dit dient wel in persoon te gebeuren door de wettelijke vertegenwoordiger op het aanmeldcentrum Ter Apel. Wettelijk vertegenwoordigers zijn ouder(s) of een voogd. Een advocaat of (rechts)hulpverlener zijn vanuit hoofde van hun functie geen wettelijk vertegenwoordiger. Indien een wettelijk vertegenwoordiger een aanvraag op de juiste wijze (in persoon) heeft ingediend namens een vreemdeling kan de aanvraag dus niet buiten behandeling worden gesteld op grond van artikel 4:5 Awb vanwege het feit dat de vreemdeling zelf de aanvraag niet in persoon heeft ingediend.

Gebruik van het model M35-O (aanvraagformulier)

Het model M35-O is in de paragrafen C1/2.9 en C2/8 Vc aangemerkt als het formulier waarbij de herhaalde aanvraag wordt ingediend. Het model M35-O biedt de vreemdeling de mogelijkheid om zijn aanvraag toe te lichten en te onderbouwen en daarmee de informatie te verschaffen die nodig is voor de beoordeling van de aanvraag. Het model M35-O dient door de vreemdeling of zijn wettelijk vertegenwoordiger ondertekend te zijn.⁶ Indien het model M35-O niet is ondertekend dient de vreemdeling bij de aanmeldbalie hierop gewezen te worden zodat de vreemdeling (alsnog) de aanvraag kan ondertekenen. In het uitzonderlijke geval dat de vreemdeling wel in persoon een asielaanvraag indient, maar het model M35-O niet wenst te ondertekenen is weliswaar sprake van een rechtsgeldige maar onvolledige aanvraag, maar kan niettemin op de aanvraag worden beslist.⁷ De aanvraag hoeft dan niet op grond van artikel 4:5 Awb buiten behandeling te worden gesteld.

In gevallen waarin een vreemdeling zich bij de aanmeldbalie meldt voor het indienen van een herhaalde aanvraag en hij heeft geen ingevuld model M35-O bij zich, dient de vreemdeling in de gelegenheid gesteld te worden om een model M35-O in te vullen. Indien

³ Zoals volgt uit paragraaf C1/2.9 Vc geldt dit niet voor de in artikel 3.50 VV genoemde categorieën.

⁴ Ingevolge artikel 4:5, vierde lid, Awb moet buiten behandelingstelling plaatsvinden binnen vier weken nadat de termijn voor het herstellen van het verzuim ongebruikt is verstreken.

⁵ Zie artikel 79, eerste lid onder a, Vw juncto Bijlage 1 bij de Awb (Regeling rechtstreeks beroep), onder 'Vreemdelingenwet', onder f.

⁶ Zie bijv. AbRS 19 mei 2006, nr. 200601178/1/V3. Aangezien het model M35-H niet meer wordt gebruikt bij herhaalde asielaanvragen, vormt de ondertekende model M35-O de rechtsgeldige aanvraag.

⁷ Vgl. AbRS 11 januari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:56, r.o. 4.2.

de vreemdeling hiervan geen of slechts gedeeltelijk gebruik maakt, is sprake van een aanvraag waarin relevante informatie mist (handelwijze: zie hieronder bij 'Beoordeling of de aanvraag compleet is').

Beoordeling of de aanvraag compleet is

Na ontvangst van een aanvraag die voldoet aan de wettelijke vereisten voor indiening, volgt zo spoedig mogelijk een beoordeling of de aanvraag compleet is en er geen relevante informatie mist om op de aanvraag inhoudelijk in behandeling te kunnen nemen. Daarbij is relevant of een eerdere aanvraag niet in behandeling is genomen op grond van de Dublinverordening.

Dublin

Na het innemen van een aanvraag wordt eerst beoordeeld of de vorige aanvraag niet in behandeling is genomen op grond van de Dublinverordening. Indien blijkt dat het claimakkoord nog geldig is, dan wordt de aanvraag – ook indien de aanvraag niet compleet is – niet buiten behandeling gesteld. De aanvraag dient in dat geval (met spoed) te worden afgehandeld in de EDT (zonder horen).

Als de vreemdeling reeds is overgedragen en dus opnieuw geclaimd moet worden, dan behoort hij geen herhaalde aanvraag middels het model M35-O in te dienen, maar is sprake van een behandeling als ware sprake van een eerste asielaanvraag en wordt de procedure als omschreven in artikel 3.109c Vb gevolgd. Indien blijkt dat de overdrachtstermijn is verstreken en de vreemdeling niet opnieuw geclaimd kan worden, behoort de vreemdeling eveneens geen herhaalde aanvraag in te dienen middels het model M35-O, maar is sprake van behandeling als ware sprake van een eerste asielaanvraag. Deze vreemdelingen dienen dan in te stromen in de AA.

Geen Dublin

In die gevallen dat het vorige besluit geen besluit tot niet in behandeling nemen van de aanvraag op grond van de Dublinverordening was, dient beoordeeld te worden of de herhaalde aanvraag compleet is. De herhaalde aanvraag is compleet als aan de aanwijzingen zoals die op het aanvraagformulier M35-O staan, is voldaan. Het is daarbij aan de vreemdeling om ervoor zorg te dragen dat hij dit formulier – eventueel met hulp van een advocaat, VluchtelingenWerk of andere derden – volledig invult. De vreemdeling is er in het aanvraagformulier en in de toelichting ook op gewezen dat indien hij de hulp van een advocaat wenst, hij daartoe zelf een advocaat moet zoeken.

Bij de beoordeling of een aanvraag compleet is, is allereerst van belang wat de vreemdeling als reden (asielmotief) voor deze herhaalde aanvraag heeft aangegeven op het formulier. Op de M35-O staat aangegeven welke informatie de vreemdeling aan moet leveren en welke vragen hij moet beantwoorden ten aanzien van zijn aanvraag. Is die informatie niet aangeleverd als gevolg waarvan relevante informatie ontbreekt om de aanvraag in behandeling te kunnen nemen, dan is de aanvraag in principe niet compleet en volgt een voornemen tot buiten behandeling stelling op grond van artikel 30c, eerste lid onder a, Vw.

Bij de vraag wanneer een onderbouwing bij het asielmotief als voldoende kan worden beschouwd om de aanvraag (inhoudelijk) in behandeling te nemen, is van belang dat sprake moet zijn van een persoonlijke en concrete onderbouwing waaruit blijkt waarom de vreemdeling een nieuwe asielaanvraag heeft ingediend en de IND tot een ander oordeel zou moeten komen dan in de eerdere procedure. Indien alleen sprake is van een algemene verwijzing naar beleid, wet- of regelgeving, uitspraken, documenten, enzovoorts zonder dat de vreemdeling daarbij een individuele en concrete onderbouwing geeft waarom een en ander op hem persoonlijk van toepassing is en tot een ander oordeel moet leiden, is de aanvraag niet compleet. Er ontbreekt dan relevante informatie om op de aanvraag inhoudelijk in behandeling te kunnen nemen.

Als de vreemdeling zich beroept op een wijziging in de algehele (veiligheids)situatie in het land van herkomst, zal hij dit met stukken moeten onderbouwen. Indien die stukken omvangrijk zijn, mag verwacht worden dat de vreemdeling aangeeft welke passages met

name relevant zijn. Ook dient hij toe te lichten waarom de wijziging in de veiligheidssituatie voor de beoordeling van zijn aanvraag relevant is. Ingeval van een beroep op artikel 15(c) van de Kwalificatierichtlijn, houdt dit tenminste in dat hij aangeeft of deze situatie speelt in het gebied waaruit hij afkomstig is.

Uit het model M35-O dient in ieder geval duidelijk te blijken waar de vreemdeling zich op beroept en de IND moet in staat zijn om op basis van het aanvraagformulier in combinatie met de aangeleverde documenten/bewijsmiddelen te bepalen of het in dit geval noodzakelijk is om de vreemdeling te horen of niet. Indien bij de aanvraag echter informatie ontbreekt die niet relevant is voor de beoordeling van deze aanvraag, dan wordt de aanvraag – ondanks het ontbreken van die informatie – niet buiten behandeling gesteld. Te denken valt aan een vraag op het aanvraagformulier die niet (concreet genoeg) is beantwoord, maar waarvan het antwoord in dit specifieke geval geen toegevoegde waarde zal hebben voor de IND.

Bij de vraag of een aanvraag compleet is of niet, wordt niet getoetst of de overgelegde documenten/bewijsmiddelen en/of verklaringen inhoudelijk ergens toe leiden. Het gaat slechts om de vraag of de aanvraag voldoende individueel en concreet is onderbouwd om deze inhoudelijk in behandeling te nemen. Met andere woorden, bij de vraag of een aanvraag compleet is, wordt niet beoordeeld of een aanvraag inhoudelijk tot vergunningverlening gaat leiden. Als uit het aanvraagformulier namelijk blijkt dat de vreemdeling aan de aanvraag geen (relevante) nieuwe feiten of omstandigheden ('elementen of bevindingen') ten grondslag heeft gelegd, wordt de aanvraag – eventueel zonder dat een gehoor wordt gehouden – niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 30a, eerste lid, onder d, Vw.

Indien de reden die de vreemdeling opgeeft voor het indienen van deze herhaalde aanvraag op enigerlei wijze onderbouwd kan worden (middels verklaringen/documenten/enz.), mag ook verwacht worden dat de vreemdeling deze onderbouwing bij zijn aanvraag voegt. Doet de vreemdeling dat niet, dan is de aanvraag niet compleet. Indien de vreemdeling aangeeft dat er nog documenten ter onderbouwing van zijn aanvraag volgen, is de aanvraag evenmin compleet. De vreemdeling kan immers zelf het moment kiezen waarop hij zijn herhaalde aanvraag indient, zodat verwacht mag worden dat de aanvraag compleet is op het moment dat hij deze indient.⁸ Er wordt om die reden ook geen nader uitstel verleend ten aanzien van het completeren van de aanvraag omdat de vreemdeling nog aan het wachten is op nadere informatie.⁹

In paragraaf C2/8 Vc staat de werkwijze beschreven bij niet complete herhaalde aanvragen. Daaruit volgt dat als de aanvraag niet compleet is, er zo snel mogelijk een voornemen tot buiten behandeling stelling wordt uitgereikt aan de vreemdeling¹⁰, dan wel – indien er een advocaat is – aan de advocaat wordt verzonden. De vreemdeling krijgt met het voornemen de gelegenheid om de aanvraag binnen een termijn van in beginsel één week aan te vullen met de ontbrekende informatie. In deze beleidsparagraaf staan ook de situaties beschreven waarin een kortere termijn, van bijvoorbeeld een aantal uur, kan worden geboden om de herhaalde aanvraag te completeren. In het voornemen dient te worden aangegeven welke termijn de vreemdeling krijgt om de aanvraag compleet te maken. In het voornemen dient ook concreet aangegeven te worden welke informatie ontbreekt. Een algemene verwijzing naar het aanvraagformulier is daarbij niet voldoende. Er dient in het voornemen aangegeven te worden welke documenten/bewijsmiddelen ontbreken en/of welke vragen niet of onvoldoende zijn beantwoord.

Indien de aanvraag met de zienswijze wordt aangevuld met de ontbrekende informatie wordt de aanvraag alsnog in behandeling genomen. Wordt geen zienswijze ingediend of wordt de

⁸ AbRS 19 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2473, r.o. 2.2.

⁹ Zie ook: AbRS 26 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:919, r.o. 5.

¹⁰ Van belang hierbij is dat de vreemdeling tekent voor ontvangst van het voornemen.

aanvraag met de zienswijze niet of niet volledig aangevuld, dan wordt de aanvraag buiten behandeling gesteld op grond van artikel 30c, eerste lid onder a, Vw.¹¹

Complete aanvraag zonder horen afdoen

Indien de aanvraag als compleet is aangemerkt, wordt beoordeeld of de aanvraag zonder horen kan worden behandeld. Dat is het geval indien het voor een zorgvuldige beoordeling van de aanvraag niet noodzakelijk is om een vreemdeling te horen en reeds op grond van de stukken blijkt dat de aanvraag geen kans van slagen heeft. Hoewel de tekst van artikel 3.118b, derde lid, Vb niet uitsluit dat ook in zaken waarin kan worden ingewilligd van horen kan worden afgezien, volgt uit de nota van toelichting¹² dat de mogelijkheid om af te zien van een gehoor enkel is voorbehouden in zaken waarin de aanvraag wordt afgewezen.¹³

In bepaalde gevallen biedt het aanvraagformulier (M35-O), het nieuwe asielmotief en de overgelegde documenten en bewijsmiddelen voldoende informatie om een zorgvuldig besluit te kunnen nemen. Het gaat hierbij om zaken waarbij duidelijk is dat een gehoor geen toegevoegde waarde heeft voor de beoordeling van de aanvraag.

Het criterium om af te zien van een gehoor wordt in artikel 3.118b, derde lid, Vb vrij algemeen geformuleerd: als het gehoor niet nodig is om een besluit op de aanvraag te nemen, kan worden afgezien van horen.¹⁴ Om dit criterium wat meer handen en voeten te geven zijn in paragraaf C1/2.9 Vc een aantal situaties beschreven waarin het voor de hand ligt om niet te horen. De in de Vc beschreven situaties zijn niet limitatief, dus ook buiten deze situaties kan van horen worden afgezien als op grond van de stukken reeds blijkt dat de aanvraag geen kans van slagen heeft. Hier dient wel terughoudend gebruik van te worden gemaakt. In het voornemen dient altijd kort te worden gemotiveerd waarom wordt afgezien van een gehoor. Indien er twijfel is of de zaak zonder horen zorgvuldig kan worden beslist, is het verstandig om de vreemdeling te horen. Anderzijds betekent het gegeven dat een situatie op de lijst in de Vc staat niet dat van horen moet worden afgezien. Het kan voorkomen dat in een situatie waarin naar zijn aard in de meeste gevallen kan worden afgezien van een gehoor, in het individuele geval een gehoor noodzakelijk is voor zorgvuldige besluitvorming.

De in de Vc genoemde categorieën betreffen de situaties dat de vreemdeling:

- zich beroept op hetzelfde asielrelaas als in een eerdere procedure zonder dat er nieuwe elementen of bevindingen zijn, dan wel zonder horen kan worden vastgesteld dat de nieuwe elementen of bevindingen niet relevant zijn;
- een beroep doet op (nieuwe) informatie of stukken waarvan zonder horen kan worden vastgesteld dat ze niet leiden tot een ander oordeel dan in de eerdere procedure(s);
- een beroep doet op de gestelde verslechterde algemene veiligheidssituatie in zijn land van herkomst en de IND de beoordeling kan doen op grond van informatie die uit openbare bronnen beschikbaar is;
- een opvolgende asielaanvraag hoofdzakelijk baseert op stukken die zijn medische situatie betreffen;
- een opvolgende aanvraag doet voor een afgeleide asielvergunning (artikel 29, tweede lid, Vw);
- een opvolgende aanvraag indient die afhankelijk is van de aanvraag van een familie- of gezinslid;
- valse of vervalste documenten overlegt dan wel documenten overlegt waarvan de authenticiteit niet kan worden vastgesteld;
- een beroep doet op (nieuw) beleid waar hij evident niet onder valt dan wel in aanmerking wenst te komen voor verblijf op niet asiel gerelateerde gronden;
- afkomstig is uit een veilig land van herkomst of reeds in een andere lidstaat van de Europese Unie internationale bescherming geniet, of
- valt onder de werking van de Dublinverordening.

¹¹ Uit de uitspraken van de Afdeling van 21 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:574 en 12 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:828, volgt dat hier beschreven werkwijze in lijn is met wet- en regelgeving.

¹² Besluit tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000, in verband met de aanpassing van de procedure bij de behandeling van herhaalde asielaanvragen.

¹³ Waar in deze paragraaf wordt gesproken over 'afwijzen van de aanvraag', wordt ook bedoeld het niet in behandeling nemen van de aanvraag als bedoeld in artikel 30 Vw.

¹⁴ Letterlijke tekst: '(...)indien Onze Minister de kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen die nodig is voor het kunnen nemen van de beschikking, kan vergaren zonder nader gehoor'.

In de Procedurerichtlijn staat een aantal gevallen genoemd waarin weliswaar sprake is van een herhaalde aanvraag, maar waarin altijd gehoord moet worden.¹⁵ Het gaat dan om de situatie dat de vreemdeling voor het eerst zelfstandig en op eigen naam een asielaanvraag indient.¹⁶ Het betreft hier met name gevallen waarin eerder de ouders namens de betreffende (minderjarige) vreemdeling de aanvraag hebben ingediend.

In geval er niet gehoord wordt, dient een 3-daagse EDT procedure¹⁷ ingepland te worden. De vreemdeling wordt vooraf in kennis gesteld wanneer zijn EDT procedure start.

In het geval niet gehoord hoeft te worden, geldt de volgende procedure:

Dag 1: voornemen
Dag 2: zienswijze
Dag 3: beschikking

In paragraaf C1/2.9 Vc onder het kopje '*Het voornemen en de beschikking in de ééndagstoets asiel*' staat beschreven op welke wijze het voornemen en de beschikking in de EDT-procedure bekend worden gemaakt.

Indien de vreemdeling een advocaat heeft, worden het voornemen en de beschikking bekend gemaakt door toezending (middels een fax) aan de advocaat. Indien de vreemdeling niet door een advocaat wordt bijgestaan, dienen het voornemen en de beschikking in persoon aan de vreemdeling te worden uitgereikt voor zover hij verblijft op het aanmeldcentrum. Indien de vreemdeling niet aanwezig is op het aanmeldcentrum en de beschikking om die reden niet in persoon kan worden uitgereikt, dient in de wachtruimte van aanmeldcentrum Ter Apel een melding te worden opgehangen dat er voor vreemdeling X met het volgende V-nummer een voornemen dan wel beschikking bij de aanmeldbalie klaar ligt. Deze melding dient er in ieder geval voor de duur van de beroepstermijn te hangen. In dat geval dient in Indigo een memo te worden aangemaakt waarin wordt aangegeven dat deze bekendmakingswijze is gehanteerd, wanneer deze mededeling is opgehangen en tot wanneer deze mededeling daar heeft gehangen. Daarmee wordt de beschikking geacht kenbaar te zijn gemaakt aan de vreemdeling.

Het kan voorkomen dat er aanvankelijk terecht is afgezien van een gehoor, maar dat er bijvoorbeeld naar aanleiding van de zienswijze nieuwe elementen of bevindingen bekend zijn geworden of dat de zienswijze aanleiding geeft tot een andere beoordeling van reeds bekende elementen of bevindingen als gevolg waarvan de vreemdeling alsnog gehoord moet worden. In die gevallen bepaalt artikel 3.118b, vierde lid, Vb dat de EDT-procedure opnieuw start (conform artikel 3.118b, tweede lid, onderdelen a tot en met e, Vb).

Het kan ook voorkomen dat in een zaak is afgezien van horen, maar bijvoorbeeld vanwege proces-technische redenen uit de EDT-termijnen gaat. Op grond van artikel 3.118b, vijfde lid, Vb wordt een aanvraag dan behandeld in de zogeheten verlengde EDT. Het gegeven dat toepassing wordt gegeven aan het vijfde lid betekent niet dat de zaak daarom te ingewikkeld is geworden en dat er gehoord zou moeten worden. Zolang wordt voldaan aan het criterium van het derde lid van artikel 3.118b Vb kan ook in de verlengde EDT wordt beslist zonder een gehoor. Ook hier geldt dat als een zaak is doorverwezen naar de verlengde EDT en er nadien redenen zijn om alsnog te gaan horen, de EDT-procedure opnieuw start.

¹⁵ Zie artikel 42, tweede lid, aanhef en onder b, gelezen in samenhang met artikel 40, zesde lid en artikel 7, tweede lid en vijfde lid, onder c, van de Procedurerichtlijn.

¹⁶ Voor de vraag of sprake is van een 'herhaalde' asielaanvraag is niet bepalend of de vreemdeling bij zijn eerdere aanvraag zelfstandig een eigen relaas naar voren heeft kunnen brengen (zie AbRS 24 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2815). Indien kinderen voor wie eerder door de ouders een aanvraag is ingediend later zelfstandig een asielaanvraag doen, dan is sprake van een herhaalde asielaanvraag die in de EDT-procedure wordt behandeld (maar waarin dus niet met toepassing van het derde lid van artikel 3.118b Vb van horen kan worden afgezien). Ook in het geval er namens een kind nimmer een asielaanvraag is ingediend, kan onder omstandigheden de eerste asielaanvraag van het kind in de EDT-procedure worden behandeld. Daartoe is dan wel van belang dat het kind geen zelfstandige asielmotieven heeft dan wel dezelfde asielmotieven heeft als de hoofdpersoon (veelal de ouder) en dat de aanvraag inhoudelijk wordt behandeld inclusief het houden van een gehoor (vgl. AbRS 24 maart 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1019).

¹⁷ 'EDT' staat voor 'ééndagstoets' asiel en betreft de in artikel 3.118b Vb beschreven procedure.

Tegen de (proces)beslissing om niet te horen, staat geen zelfstandig rechtsmiddel open. Indien de vreemdeling meent dat dat onrecht is afgezien van horen, kan hij dat in de zienswijze en in beroep naar voren brengen.

Complete aanvraag, de vreemdeling wordt gehoord

In het geval er sprake is van een complete aanvraag en de vreemdeling dient gehoord te worden, maar hij heeft geen advocaat, dan neemt de IND contact op met de Raad voor de Rechtsbijstand met het verzoek een advocaat toe te voegen. De IND stelt de vreemdeling en diens advocaat vooraf in kennis wanneer de EDT-procedure start en waar en wanneer de vreemdeling zich op een IND-locatie dient te melden voor zijn gehoor.

In het geval de vreemdeling gehoord wordt, geldt de volgende procedure:

Dag 1: gehoor en voornemen

Dag 2: zienswijze

Dag 3: beschikking

Er kan - indien de zaak daartoe aanleiding geeft – ook direct een 6 daagse procedure worden ingepland. In dat geval verloopt de procedure als volgt:

Dag 1: gehoor

Dag 2: correcties en aanvullingen

Dag 3: voornemen

Dag 4: zienswijze

Dag 5: beschikking

Dag 6: uitreiken beschikking

In die gevallen waarin een aanvullend gehoor noodzakelijk wordt geacht, biedt artikel 3.118b, zevende lid, Vb de mogelijkheid om de procedure te verlengen tot maximaal 20 dagen.

Overgangsrecht

In het Besluit tot wijziging van artikel 3.118b Vb is geen overgangsrecht opgenomen. Dat betekent dat de wijziging inzake de mogelijkheid om het gehoor achterwege te laten per 1 juli 2019 directe werking heeft. Dat betekent dat deze wijziging niet alleen van toepassing is op aanvragen die op of na 1 juli 2019 zijn ingediend, maar ook op aanvragen die vóór 1 juli 2019 zijn ingediend en waarvan de in artikel 3.118b, tweede lid, Vb beschreven EDT-procedure nog niet is aangevangen.¹⁸

¹⁸ Het derde lid van artikel 3.118b Vb is immers dwingend geformuleerd (“wordt... buiten toepassing gelaten...”).